



Kdo bolje šahira

Banke upnice bodo prednostne pravice pri terjatvah do obeh Zvonov uveljavile, in to brez velike sentimentalnosti, pravi ekonomist dr. Bogomir Kovač o reševanju z nasedle ladje mariborskih cerkvenih financ. V Zvonih tišina, v nadškofiji, ki so ji pisali mali delničarji, pa do konca tedna obljublajo "konkretno možno rešitev"

VANESSA ČOKL

"Izvedeli smo, da je iz NKBM prišlo do prve zaplembe premoženja cerkvenih holdingov Zvon Ena in Zvon Dva. Omenjena banka naj bi bila unovčila premoženje v skupni vrednosti 23,7 milijona evrov. Gre za 5,6 odstotka domžalskega Heliosa, slabe 4 odstotka Cinkarne Celje, dobra 2 odstotka Petrola in za 75.400 delnic Krke ... Zato se sprašujemo, ali bo 65.000 delničarjev obeh Zvonov ostalo brez vsega premoženja in ali bosta oba holdinga šla po poti Šrotovih holdingov Infond in Center Naložbe in Bavčarjevega holdinga Maksima?" piše v odprtem pismu mariborskemu nadškofu in metropolitu Marjanu Turnšku predsednik društva Mali delničarji - Skupaj smo močnejši Rajko Stanković. Prek nadškofijskega Gospodarstva Rast je mariborska nadškofija večinska lastnica Zvona Ena, neposredno ali posredno je zvezana z obema od začetka letošnjega leta plačilno nesposobnima holdingoma. Finančno nasedla mariborska Cerkev skuša po investicijskem megalomanstvu, podprtem z radodarnimi bančnimi krediti v letih gospodarske rasti, rešiti, kar je mogoče. Med obljubami, ki so jih dali v nadškofiji, ko je finančno počilo, je bila zelo visoko skrb za male delničarje, ki so v tej zgodbi slej ko prej, ker so verjeli, da bo Cerkev na njihovo premoženje skrbno pazila.

Bo kaj ostalo faranom?

Pred potezo NKBM, pravijo v društvu povezani mali delničarji, je bil poskus, da premoženje holdinga Zvon Ena zaplenijo upniki telekomunikacijskega podjetja T-2, ki je (še) v večinski lasti Zvona Ena. Pri čemer mali delničarji dvomijo o dejanski višini terjatev Gratela, ki je za T-2 polagal optiko. Organi nadzora, pravijo, tako v družbi T-2 kot v holdingu Zvon Ena niso opravili svojega dela. "Kako je sicer mogoče," sprašujejo nadškofa Turnška, "da nečak vašega predhodnika Miran Kramberger od T-2 terja 3,5 milijona evrov? Ni nam jasno, kako je Miran

Kramberger lahko v tako kratkem času zaslužil takšno vsoto denarja, ob tem pa še postal skoraj 0,5-odstotni lastnik tega podjetja! Ceno za to bo plačalo 65.000 malih delničarjev, povečini vaših faranov! Zato se upravičeno sprašujemo: mar je res tudi v vaši nadškofiji prevladala 'kruta podjetniška logika' in od morale ni ostala niti črka m?"

Jezo si je nakopal tudi sanacijski novi ravnatelj gospodarske uprave nadškofije jezuit Lojze Cvikl. Na sestanku v začetku marca da je malim delničarjem obljubil, da je "le še vprašanje dni, kdaj bo strateški investitor dokapitaliziral gospodarske družbe in pognal mlinsko kolo na vodi". Zadnji dogodki kažejo, sklepa Stanković, da do tega ne bo prišlo. Iz nadškofije pa - na Večerovo vprašanje - malim delničarjem odgovarjajo, da nadaljujejo "intenzivno iskanje možnosti za sanacijo sistema, ki vključuje tudi iskanje morebitnih investitorjev in ki ima že od začetka v vidu tudi male delničarje".

Nadškofijo so mali delničarji, ki čakajo še na odgovor, zakaj sta holdinga Zvon pravzaprav insolventna, pa ali se je v teh finančnih družbah dogajalo kaj nezakonitega, vprašali, ali bo do 4. aprila zagotovila vsaj 200 milijonov evrov dokapitalizacije za reševanje obeh holdingov ali pa je dokončno vrgla puško v koruzo. No, včerajšnji ponedeljek svežega denarja slej ko prej ni dal. Na Večerovo vprašanje, ali bo po obeh Zvonih v prisilno poravnavo šlo tudi prav tako insolventno Gospodarstvo Rast, pa iz mariborske nadškofije odgovarjajo, da Rast skupaj z nadškofijo "pripravlja konkretno možno rešitev, ki bo predvidoma pripravljena konec tega tedna". Do takrat pa da o tem ne morejo govoriti. Sledijo, pravijo, "vsem povezanim dogodkom" in nadaljujejo intenzivno iskanje možnosti za sanacijo celotnega sistema, ta trenutek naj bi bile vse možnosti še vedno odprte. O holdinškem premoženju pa da nadškofija ne more dajati izjav. Tudi upravi obeh Zvonov smo včeraj

vprašali, kako komentirata informacije, da so banke upnice, NKBM prva, začele unovčevanje zavarovanj posojil Zvonom, torej prenašati delnice podjetij v portfeljih obeh Zvonov nase, in kaj to pomeni za prisilno poravnavo. Do odhoda časopisa v tiskarno ni bilo nobenega odgovora. Mariborska holdinga in njune projekte so kreditirale med drugim obe državni banki, NLB in NKBM, še nekaj drugih domačih bank pa kup tujih bank s podružnicami v Sloveniji.

Če se banke povežejo ...

Če imajo banke, ki so dajale kredite cerkvenim holdingom, neke vrste dodatno zavarovanje, torej tako imenovane ločitvene terjatve, to pa bi se najbolj natančno videlo iz konkretnih pogodb (po dostopnih podatkih jih vsaj deloma vsekakor imajo, op. a.), potem so pred drugimi upniki in to prednostno pravico zdaj uveljavljajo, prisilni upravitelj pa mora to upoštevati, za Večer pravi ekonomist dr. Bogomir Kovač. Videti bo treba zdaj, dodaja, ali to počne vsaka banka sama zase ali pa bodo nastopile skupaj, koordinirano in s tem poskušale iztržiti več in bolje. Velikega sočutja z Zvonoma zdaj najbrž ni, pravi Kovač, vpleteni bodo poskušali rešiti, kar je mogoče v tej izredni situaciji. Vse rešitve so odprte, pravi, to da je kakor partija šaha; če je veliko figur, je bolj zapleteno, ker je tudi interesov več. Tu bo pomembna tudi avtoriteta vodij prisilne poravnave Zvona Ena in Zvona Dva, pravi Kovač; po funkciji tako rekoč se morata truditi po eni strani za obstanek podjetij v prisilki in po drugi strani zadovoljiti upnike. Meja, ko se prisilna poravnava obrne v bolj neugoden stečaj, ni prav preprosto določljiva, zgodi se slej ko prej, ko kakšnemu upniku poide zaupanje, da bo kaj od prisilne poravnave. Za zdaj, sklepa ekonomist Kovač, vpleteni bolj verjamejo prisilni poravnavi, v kateri oba mariborska holdinga živita naprej.

Kje je kdo

Zvon Ena je (zaenkrat) večinski lastnik telekomunikacijskega podjetja T-2 (velik upnik je tu, a ne samo tu, NLB), pomembne deleže ima ta holding v Heliosu, Abanki Vip, Steklarni Rogaška, Činkarni, Petrolu. Na seznamu so med drugim še Hoteli Bernardin pa Krka ... Zvon Dva ima (velik) lastniški delež v Mladinski knjigi, Cetis Grafu. Pa v Iskri Avtoelektriki, Krki, Tovarni olja Gea ... **(va)**

Iz NKBM brez komentarja

Zakaj je NKBM pohitela z unovčitvijo jamstev za kredite zastavljenih delnic nekaterih podjetij obeh cerkvenih Zvonov, **Matjaž Kovačič**, predsednik uprave NKBM, ki je te dni v Varšavi na predstavitvi banke potencialnim interesentom za nakup njenih delnic, včeraj ni želel komentirati. Dejal je: "Glede na zakon o bančništvu posameznih poslov ne morem komentirati. Dejstvo pa je, da mora banka vedno delovati kot dober gospodar." **(if)**



Mali delničarji so pričakovali za rešitev Zvonov dokapitalizacijski denar, 200 milijonov evrov. Včerajšnji ponedeljek svežega denarja ni prinesel. (Marko Vanovšek)